

[İNDİR](#) Allah'ın insana verdiği en büyük nimetlerden biri de meramını ifade edebilmesidir ki, bu sıfatı ile diğer yaratıklardan ayrılmakta ve onlara karşı değer kazanmaktadır. (1) (2) (3) "Rahman, Kur'anı öğretti, insanı yarattı, ona beyanı ilham etti." [1] Nimetin büyükliği nisbetinde karşılığı büyük, şükür; gerekir ve ona karşı nankörlükte bulunmak ¸irkinleşir. İslam bu büyük nimetten insanların nasıl istifade edeceğini ve gün boyunca dillerinden dışırdıkları normal konuşmalarını hayra dönüştürebileceklerini tesbit etmiştir, insanlardan ¸oğunun dili susmaz. Söyleyecekleri bitmez. Bu konuşulan şeyleri araştırmaya kalkışırsan ¸oğunu boş laflar ve zararlı lakırdılardan ibaret bulursun. Hılbuki Allah (cc), dili bu gayeler ¸in vermemiştir. Verilen bu nimetlerden de bu tarzda istifade edilmemelidir. (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17) (18) (19) (20) (21) (22) (23) (24) (25) (26) (27) (28) (29) (30) (31) (32) (33) (34) (35) (36) (37) (38) (39) (40) (41) (42) (43) (44) (45) (46) (47) (48) (49) (50) (51) (52) (53) (54) (55) (56) (57) (58) (59) (60) (61) (62) (63) (64) (65) (66) (67) (68) (69) (70) (71) (72) (73) (74) (75) (76) (77) (78) (79) (80) (81) (82) (83) (84) (85) (86) (87) (88) (89) (90) (91) (92) (93) (94) (95) (96) (97) (98) (99) (100) (101) (102) (103) (104) (105) (106) (107) (108) (109) (110) (111) (112) (113) (114) (115) (116) (117) (118) (119) (120) (121) (122) (123) (124) (125) (126) (127) (128) (129) (130) (131) (132) (133) (134) (135) (136) (137) (138) (139) (140) (141) (142) (143) (144) (145) (146) (147) (148) (149) (150) (151) (152) (153) (154) (155) (156) (157) (158) (159) (160) (161) (162) (163) (164) (165) (166) (167) (168) (169) (170) (171) (172) (173) (174) (175) (176) (177) (178) (179) (180) (181) (182) (183) (184) (185) (186) (187) (188) (189) (190) (191) (192) (193) (194) (195) (196) (197) (198) (199) (200) (201) (202) (203) (204) (205) (206) (207) (208) (209) (210) (211) (212) (213) (214) (215) (216) (217) (218) (219) (220) (221) (222) (223) (224) (225) (226) (227) (228) (229) (230) (231) (232) (233) (234) (235) (236) (237) (238) (239) (240) (241) (242) (243) (244) (245) (246) (247) (248) (249) (250) (251) (252) (253) (254) (255) (256) (257) (258) (259) (260) (261) (262) (263) (264) (265) (266) (267) (268) (269) (270) (271) (272) (273) (274) (275) (276) (277) (278) (279) (280) (281) (282) (283) (284) (285) (286) (287) (288) (289) (290) (291) (292) (293) (294) (295) (296) (297) (298) (299) (300) (301) (302) (303) (304) (305) (306) (307) (308) (309) (310) (311) (312) (313) (314) (315) (316) (317) (318) (319) (320) (321) (322) (323) (324) (325) (326) (327) (328) (329) (330) (331) (332) (333) (334) (335) (336) (337) (338) (339) (340) (341) (342) (343) (344) (345) (346) (347) (348) (349) (350) (351) (352) (353) (354) (355) (356) (357) (358) (359) (360) (361) (362) (363) (364) (365) (366) (367) (368) (369) (370) (371) (372) (373) (374) (375) (376) (377) (378) (379) (380) (381) (382) (383) (384) (385) (386) (387) (388) (389) (390) (391) (392) (393) (394) (395) (396) (397) (398) (399) (400) (401) (402) (403) (404) (405) (406) (407) (408) (409) (410) (411) (412) (413) (414) (415) (416) (417) (418) (419) (420) (421) (422) (423) (424) (425) (426) (427) (428) (429) (430) (431) (432) (433) (434) (435) (436) (437) (438) (439) (440) (441) (442) (443) (444) (445) (446) (447) (448) (449) (450) (451) (452) (453) (454) (455) (456) (457) (458) (459) (460) (461) (462) (463) (464) (465) (466) (467) (468) (469) (470) (471) (472) (473) (474) (475) (476) (477) (478) (479) (480) (481) (482) (483) (484) (485) (486) (487) (488) (489) (490) (491) (492) (493) (494) (495) (496) (497) (498) (499) (500) (501) (502) (503) (504) (505) (506) (507) (508) (509) (510) (511) (512) (513) (514) (515) (516) (517) (518) (519) (520) (521) (522) (523) (524) (525) (526) (527) (528) (529) (530) (531) (532) (533) (534) (535) (536) (537) (538) (539) (540) (541) (542) (543) (544) (545) (546) (547) (548) (549) (550) (551) (552) (553) (554) (555) (556) (557) (558) (559) (560) (561) (562) (563) (564) (565) (566) (567) (568) (569) (570) (571) (572) (573) (574) (575) (576) (577) (578) (579) (580) (581) (582) (583) (584) (585) (586) (587) (588) (589) (590) (591) (592) (593) (594) (595) (596) (597) (598) (599) (600) (601) (602) (603) (604) (605) (606) (607) (608) (609) (610) (611) (612) (613) (614) (615) (616) (617) (618) (619) (620) (621) (622) (623) (624) (625) (626) (627) (628) (629) (630) (631) (632) (633) (634) (635) (636) (637) (638) (639) (640) (641) (642) (643) (644) (645) (646) (647) (648) (649) (650) (651) (652) (653) (654) (655) (656) (657) (658) (659) (660) (661) (662) (663) (664) (665) (666) (667) (668) (669) (670) (671) (672) (673) (674) (675) (676) (677) (678) (679) (680) (681) (682) (683) (684) (685) (686) (687) (688) (689) (690) (691) (692) (693) (694) (695) (696) (697) (698) (699) (700) (701) (702) (703) (704) (705) (706) (707) (708) (709) (710) (711) (712) (713) (714) (715) (716) (717) (718) (719) (720) (721) (722) (723) (724) (725) (726) (727) (728) (729) (730) (731) (732) (733) (734) (735) (736) (737) (738) (739) (740) (741) (742) (743) (744) (745) (746) (747) (748) (749) (750) (751) (752) (753) (754) (755) (756) (757) (758) (759) (760) (761) (762) (763) (764) (765) (766) (767) (768) (769) (770) (771) (772) (773) (774) (775) (776) (777) (778) (779) (780) (781) (782) (783) (784) (785) (786) (787) (788) (789) (790) (791) (792) (793) (794) (795) (796) (797) (798) (799) (800) (801) (802) (803) (804) (805) (806) (807) (808) (809) (810) (811) (812) (813) (814) (815) (816) (817) (818) (819) (820) (821) (822) (823) (824) (825) (826) (827) (828) (829) (830) (831) (832) (833) (834) (835) (836) (837) (838) (839) (840) (841) (842) (843) (844) (845) (846) (847) (848) (849) (850) (851) (852) (853) (854) (855) (856) (857) (858) (859) (860) (861) (862) (863) (864) (865) (866) (867) (868) (869) (870) (871) (872) (873) (874) (875) (876) (877) (878) (879) (880) (881) (882) (883) (884) (885) (886) (887) (888) (889) (890) (891) (892) (893) (894) (895) (896) (897) (898) (899) (900) (901) (902) (903) (904) (905) (906) (907) (908) (909) (910) (911) (912) (913) (914) (915) (916) (917) (918) (919) (920) (921) (922) (923) (924) (925) (926) (927) (928) (929) (930) (931) (932) (933) (934) (935) (936) (937) (938) (939) (940) (941) (942) (943) (944) (945) (946) (947) (948) (949) (950) (951) (952) (953) (954) (955) (956) (957) (958) (959) (960) (961) (962) (963) (964) (965) (966) (967) (968) (969) (970) (971) (972) (973) (974) (975) (976) (977) (978) (979) (980) (981) (982) (983) (984) (985) (986) (987) (988) (989) (990) (991) (992) (993) (994) (995) (996) (997) (998) (999) (1000) (1001) (1002) (1003) (1004) (1005) (1006) (1007) (1008) (1009) (1010) (1011) (1012) (1013) (1014) (1015) (1016) (1017) (1018) (1019) (1020) (1021) (1022) (1023) (1024) (1025) (1026) (1027) (1028) (1029) (1030) (1031) (1032) (1033) (1034) (1035) (1036) (1037) (1038) (1039) (1040) (1041) (1042) (1043) (1044) (1045) (1046) (1047) (1048) (1049) (1050) (1051) (1052) (1053) (1054) (1055) (1056) (1057) (1058) (1059) (1060) (1061) (1062) (1063) (1064) (1065) (1066) (1067) (1068) (1069) (1070) (1071) (1072) (1073) (1074) (1075) (1076) (1077) (1078) (1079) (1080) (1081) (1082) (1083) (1084) (1085) (1086) (1087) (1088) (1089) (1090) (1091) (1092) (1093) (1094) (1095) (1096) (1097) (1098) (1099) (1100) (1101) (1102) (1103) (1104) (1105) (1106) (1107) (1108) (1109) (1110) (1111) (1112) (1113) (1114) (1115) (1116) (1117) (1118) (1119) (1120) (1121) (1122) (1123) (1124) (1125) (1126) (1127) (1128) (1129) (1130) (1131) (1132) (1133) (1134) (1135) (1136) (1137) (1138) (1139) (1140) (1141) (1142) (1143) (1144) (1145) (1146) (1147) (1148) (1149) (1150) (1151) (1152) (1153) (1154) (1155) (1156) (1157) (1158) (1159) (1160) (1161) (1162) (1163) (1164) (1165) (1166) (1167) (1168) (1169) (1170) (1171) (1172) (1173) (1174) (1175) (1176) (1177) (1178) (1179) (1180) (1181) (1182) (1183) (1184) (1185) (1186) (1187) (1188) (1189) (1190) (1191) (1192) (1193) (1194) (1195) (1196) (1197) (1198) (1199) (1200) (1201) (1202) (1203) (1204) (1205) (1206) (1207) (1208) (1209) (1210) (1211) (1212) (1213) (1214) (1215) (1216) (1217) (1218) (1219) (1220) (1221) (1222) (1223) (1224) (1225) (1226) (1227) (1228) (1229) (1230) (1231) (1232) (1233) (1234) (1235) (1236) (1237) (1238) (1239) (1240) (1241) (1242) (1243) (1244) (1245) (1246) (1247) (1248) (1249) (1250) (1251) (1252) (1253) (1254) (1255) (1256) (1257) (1258) (1259) (1260) (1261) (1262) (1263) (1264) (1265) (1266) (1267) (1268) (1269) (1270) (1271) (1272) (1273) (1274) (1275) (1276) (1277) (1278) (1279) (1280) (1281) (1282) (1283) (1284) (1285) (1286) (1287) (1288) (1289) (1290) (1291) (1292) (1293) (1294) (1295) (1296) (1297) (1298) (1299) (1300) (1301) (1302) (1303) (1304) (1305) (1306) (1307) (1308) (1309) (1310) (1311) (1312) (1313) (1314) (1315) (1316) (1317) (1318) (1319) (1320) (1321) (1322) (1323) (1324) (1325) (1326) (1327) (1328) (1329) (1330) (1331) (1332) (1333) (1334) (1335) (1336) (1337) (1338) (1339) (1340) (1341) (1342) (1343) (1344) (1345) (1346) (1347) (1348) (1349) (1350) (1351) (1352) (1353) (1354) (1355) (1356) (1357) (1358) (1359) (1360) (1361) (1362) (1363) (1364) (1365) (1366) (1367) (1368) (1369) (1370) (1371) (1372) (1373) (1374) (1375) (1376) (1377) (1378) (1379) (1380) (1381) (1382) (1383) (1384) (1385) (1386) (1387) (1388) (1389) (1390) (1391) (1392) (1393) (1394) (1395) (1396) (1397) (1398) (1399) (1400) (1401) (1402) (1403) (1404) (1405) (1406) (1407) (1408) (1409) (1410) (1411) (1412) (1413) (1414) (1415) (1416) (1417) (1418) (1419) (1420) (1421) (1422) (1423) (1424) (1425) (1426) (1427) (1428) (1429) (1430) (1431) (1432) (1433) (1434) (1435) (1436) (1437) (1438) (1439) (1440) (1441) (1442) (1443) (1444) (1445) (1446) (1447) (1448) (1449) (1450) (1451) (1452) (1453) (1454) (1455) (1456) (1457) (1458) (1459) (1460) (1461) (1462) (1463) (1464) (1465) (1466) (1467) (1468) (1469) (1470) (1471) (1472) (1473) (1474) (1475) (1476) (1477) (1478) (1479) (1480) (1481) (1482) (1483) (1484) (1485) (1486) (1487) (1488) (1489) (1490) (1491) (1492) (1493) (1494) (1495) (1496) (1497) (1498) (1499) (1500) (1501) (1502) (1503) (1504) (1505) (1506) (1507) (1508) (1509) (1510) (1511) (1512) (1513) (1514) (1515) (1516) (1517) (1518) (1519) (1520) (1521) (1522) (1523) (1524) (1525) (1526) (1527) (1528) (1529) (1530) (1531) (1532) (1533) (1534) (1535) (1536) (1537) (1538) (1539) (1540) (1541) (1542) (1543) (1544) (1545) (1546) (1547) (1548) (1549) (1550) (1551) (1552) (1553) (1554) (1555) (1556) (1557) (1558) (1559) (1560) (1561) (1562) (1563) (1564) (1565) (1566) (1567) (1568) (1569) (1570) (1571) (1572) (1573) (1574) (1575) (1576) (1577) (1578) (1579) (1580) (1581) (1582) (1583) (1584) (1585) (1586) (1587) (1588) (1589) (1590) (1591) (1592) (1593) (1594) (1595) (1596) (1597) (1598) (1599) (1600) (1601) (1602) (1603) (1604) (1605) (1606) (1607) (1608) (1609) (1610) (1611) (1612) (1613) (1614) (1615) (1616) (1617) (1618) (1619) (1620) (1621) (1622) (1623) (1624) (1625) (1626) (1627) (1628) (1629) (1630) (1631) (1632) (1633) (1634) (1635) (1636) (1637) (1638) (1639) (1640) (1641) (1642) (1643) (1644) (1645) (1646) (1647) (1648) (1649) (1650) (1651) (1652) (1653) (1654) (1655) (1656) (1657) (1658) (1659) (1660) (1661) (1662) (1663) (1664) (1665) (1666) (1667) (1668) (1669) (1670) (1671) (1672) (1673) (1674) (1675) (1676) (1677) (1678) (1679) (1680) (1681) (1682) (1683) (1684) (1685) (1686) (1687) (1688) (1689) (1690) (1691) (1692) (1693) (1694) (1695) (1696) (1697) (1698) (1699) (1700) (1701) (1702) (1703) (1704) (1705) (1706) (1707) (1708) (1709) (1710) (1711) (1712) (1713) (1714) (1715) (1716) (1717) (1718) (1719) (1720) (1721) (1722) (1723) (1724) (1725) (1726) (1727) (1728) (1729) (1730) (1731) (1732) (1733) (1734) (1735) (1736) (1737) (1738) (1739) (1740) (1741) (1742) (1743) (1744) (1745) (1746) (1747) (1748) (1749) (1750) (1751) (1752) (1753) (1754) (1755) (1756) (1757) (1758) (1759) (1760) (1761) (1762) (1763) (1764) (1765) (1766) (1767) (1768) (1769) (1770) (1771) (1772) (1773) (1774) (1775) (1776) (1777) (1778) (1779) (1780) (1781) (1782) (1783) (1784) (1785) (1786) (1787) (1788) (1789) (1790) (1791) (1792) (1793) (1794) (1795) (1796) (1797) (1798) (1799) (1800) (1801) (1802) (1803) (1804) (1805) (1806) (1807) (1808) (1809) (1810) (1811) (1812) (1813) (1814) (1815) (1816) (1817) (1818) (1819) (1820) (1821) (1822) (1823) (1824) (1825) (1826) (1827) (1828) (1829) (1830) (1831) (1832) (1833) (1834) (1835) (1836) (1837) (1838) (1839) (1840) (1841) (1842) (1843) (1844) (1845) (1846) (1847) (1848) (1849) (1850) (1851) (1852) (1853) (1854) (1855) (1856) (1857) (1858) (1859) (1860) (1861) (1862) (1863) (1864) (1865) (1866) (1867) (1868) (1869) (1870) (1871) (1872) (1873) (1874) (1875) (1876) (1877) (1878) (1879) (1880) (1881) (1882) (1883) (1884) (1885) (1886) (1887) (1888) (1889) (1890) (1891) (1892) (1893) (1894) (1895) (1896) (1897) (1898) (1899) (1900) (1901) (1902) (1903) (1904) (1905) (1906) (1907) (1908) (1909) (1910) (1911) (1912) (1913) (1914) (1915) (1916) (1917) (1918) (1919) (1920) (1921) (1922) (1923) (1924) (1925) (1926) (1927) (1928) (1929) (1930) (1931) (1932) (1933) (1934) (1935) (1936) (1937) (1938) (1939) (1940) (1941) (1942) (1943) (1944) (1945) (1946) (1947) (1948) (1949) (1950) (1951) (1952) (1953) (1954) (1955) (1956) (1957) (1958) (1959) (1960) (1961) (1962) (1963) (1964) (1965) (1966) (1967) (1968) (1969) (1970) (1971) (1972) (1973) (1974) (1975) (1976) (1977) (1978) (1979) (1980) (1981) (1982) (1983) (1984) (1985) (1986) (1987) (1988) (1989) (1990) (1991) (1992) (1993) (1994) (1995) (1996) (1997) (1998) (1999) (2000) (2001) (2002) (2003) (2004) (2005) (2006) (2007) (2008) (2009) (2010) (2011) (2012) (2013) (2014) (2015) (2016) (2017) (2018) (2019) (2020) (2021) (2022) (2023) (2024) (2025) (2026) (2027) (2028) (2029) (2030) (2031) (2032) (2033) (2034) (2035) (2036) (2037) (2038) (2039) (2040) (2041) (2042) (2043) (2044) (2045) (2046) (2047) (2048) (2049) (2050) (2051) (2052) (2053) (2054) (2055) (2056) (2057) (2058) (2059) (2060) (2061) (2062) (2063) (2064) (2065) (2066) (2067) (2068) (2069) (2070) (2071) (2072) (2073) (2074) (2075) (2076) (2077) (2078) (2079) (2080) (2081) (2082) (2083) (2084) (2085) (2086) (2087) (2088) (2089) (2090) (2091) (2092) (2093) (2094) (2095) (2096) (2097) (2098) (2099) (2100) (2101) (2102) (2103) (2104) (2105) (2106) (2107) (2108) (2109) (2110) (2111) (2112) (2113) (2114) (2115) (2116) (2117) (2118) (2119) (2120) (2121) (2122) (2123) (2124) (2125) (2126) (2127) (2128) (2129) (2130) (2131) (2132) (2133) (2134) (2135) (2136) (2137) (2138) (2139) (2140) (2141) (2142) (2143) (2144) (2145) (2146) (2147) (2148) (2149) (2150) (2151) (2152) (2153) (2154) (2155) (2156) (2157) (2158) (2159) (2160) (2161) (2162) (2163) (2164) (2165) (2166) (2167) (2168) (2169) (2170) (2171) (2172) (2173) (2174) (2175) (2176) (2177) (2178) (2179) (2180) (2181) (2182) (2183) (2184) (2185)

مُعْرِضُونَ (3)
وَالَّذينَ
هُمْ
لِلزَّكوةِ
فَاعِلُونَ (4)
"Mü'minler muhakkak felah bulmuştur. (Öyle mü'minler ki) onlar boş lakırdılardan ve faydasız şeylerden yüz çeviricidirler. (Öyle mü'minler ki) onlar zekat (vazife)lerini yapanlardır. "[8] İnsanlar başıboş hareketler ve lakırdıları saymaya kalkışırsa, kulakları celbeden, dikkatleri üzerine çeken, meşhur gazetelerin, revaçtaki kıssaların, hitabe, basın ve yayın konuşmalarının çoğunun bomboş safsatalar olduğunu görüp bu durum karşısında dehşete düşeceklerdir. İslâm boş ve meseleleri hoş karşılamadığı gibi, boş lakırdıları da tasvip etmemiştir. Boş lakırdılar ömrü, insanın yaratılışına uygun olmayan, gayri ciddi ve neticesiz yerlerde tüketir. Müslüman boş lakırdıdan uzak durduğu nisbette Allah (cc)'ın indinde mevki kazanır. Enes bin Malik (ra) anlatıyor: تُوُفِّىَ
رَجُلٌ
فَقَالَ
رَجُلٌ آخَرُ
لَهُ،
وَرَسُولُ
اللّهِ #
يَسْمَعُ:
أبْشِرْ
بِالْجَنَّةِ
فَقَالَ
رَسُولُ
اللّهِ #: وَمَا
يُدْرِيكَ؟
لَعَلَّهُ
تَكَلَّمَ
بِمَا َ
يَعْنِيهِ،
أوْ بَخِلَ
بِمَا َ
يُغْنِيهِ "Adamın biri vefat etti. Diğer biri de Resulullah (sav)'ın duyacağı bir şekilde "O cennetliktir" dedi. Resulullah (sav) "Nereden biliyorsun? Belki o, kendisini ilgilendirmeyen hususlarda konuşmuş ve mala hiçbir eksiklik getirmeden sadaka verme konusunda da cimrilik etmiştir" buyurdu."[9] Boş lakırdı sahibi, düşünce ve konuşması arasındaki irtibatı sağlayamadığı için manasız ve kuru sözler konuşur. Öyle ki bazen kendisinin mahvolmasına, geleceğinin yok olmasına sebep olacak kelimeleri bile sarf eder. Eskiler şöyle demişlerdir: "Kimin şamatası çok olursa hatası da o kadar çok olur." Şâir şöyle haykırmış: "Kişi, dilinin sürçmesi neticesi ölür. Fakat ayağının sürçmesinden ölmez." Hadis-i şerifte şöyle denilmiştir: "Kul, etrafındakileri güldürme maksadı ile bir kelime serdeder. Bunun neticesinde de yerle gök arası kadar geniş bir uçuruma yuvarlanır. Kişinin dilinin sürçmesi neticesi duçar olacağı tehlike, ayak sürçmesinden hâsıl olacak tehlikeden daha ağır olacaktır".[10] İnsan konuştuğunda hayrı konuşarak, dilini güzelliğe alıştırmalıdır.

Güzel konuşma Allah (cc)'ın tüm semavî dinlerden talep ettiği yüce bir meziyettir. Kur'an-ı Kerim, "Güzel söz söylemenin, Musa (as) döneminde Allah (cc) tarafından İsrailoğullarından alınmış bir ahid olduğunu beyan eder:

168;164;1575;1616;1584;1618;
1575;1614;1582;1614;1584;1618;1606;1614;1575;
1605;1610;1579;1614;1575;1602;1614; 1576;1614;1606;1609;
1575;1616;1587;1618;1585;1614;1575;1574;1604;1614;
1604;1614;1575;1578;1614;1593;1618;1576;1615;1583;1615;1608;1606;1614; 1575;1616;1604;1617;1614;1575;
1575;1604;1604;1617;1607;1614;
1608;1614;1576;1616;1575;1604;1618;1608;1614;1575;1604;1616;1583;1614;1610;1618;1606;1616;
1575;1616;1581;1618;1587;1614;1575;1606;1611;1575;
1608;1614;1584;1616;1609;
1575;1604;1618;1602;1615;1585;1618;1576;1609;
1608;1614;1575;1604;1618;1610;1614;1578;1614;1575;1605;1609;
1608;1614;1575;1604;1618;1605;1614;1587;1614;1575;1603;1610;1606;1616; 1608;1614;1602;1615;1608;1604;1615;1608;1575;
1604;1616;1604;1606;1617;1614;1575;1587;1616;
1581;1615;1587;1618;1606;1611;1575;
1608;1614;1575;1614;1602;1610;1605;1615;1608;1575;
1575;1604;1589;1617;1614;1604;1608;1577;1614;
1608;1614;1575;1578;1615;1608;1575;
1575;1604;1586;1617;1614;1603;1608;1577;1614;
1579;1615;1605;1617;1614;
1578;1614;1608;1614;1604;1617;1614;1610;1618;1578;1615;1605;1618; 1575;1616;1604;1617;1614;1575;
1602;1614;1604;1610;1604;1611;1575;
1605;1616;1606;1618;1603;1615;1605;1618;
1608;1614;1575;1614;1606;1618;1578;1615;1605;1618;
1605;1615;1593;1618;1585;1616;1590;1615;1608;1606;1614;
"Hani İsrailoğullarından Allah'dan başkasına ibadet etmeyin, anaya, babaya, hısımlara, yetimlere, yoksullara iyilik yapın, insanlara güzellikle söz söyleyin. Dosdoğru namaz kılın, zekat verin" diye (emretmiş) te'minatlı söz almıştık."[\[11\]](#) Güzel ve iffetli bir söz dost düşman herkesi kabul eder; hoş neticeler getirip, dostların muhabbetini celbeder. Dostluğu sürdürür. Aralarındaki bağların devamına ve şeytanın aralarını açmasına engel olur. 168;164;1602;1615;1604;1618;
1604;1616;1593;1616;1576;1614;1575;1583;1609;
1610;1614;1602;1615;1608;1604;1615;1608;1575;1575;1604;1617;1614;1578;1609; 1607;1616;1609;1614;
1575;1614;1581;1618;1587;1614;1606;1615;
1575;1616;1606;1617;1614;
1575;1604;1588;1617;1614;1610;1618;1591;1614;1575;1606;1614; 1610;1614;1606;1618;1586;1614;1594;1615;nbsp;
1576;1614;1610;1618;1606;1614;1607;1615;1605;1618;
1575;1616;1606;1617;1614;
1575;1604;1588;1617;1614;1610;1618;1591;1614;1575;1606;1616

14; كَانَ
لِلْاِنْسَانِعَدُوًّا
مُبينًا "Mü'min kullarıma söyle, (kafirlerle) en güzel (söz) ne ise onu söylesinler. Çünkü şeytan aralarına fesad sokar. Zira şeytan insanın apaçık bir düşmanıdır"[\[12\]](#) Şeytan, insanlar arasında fitne-fesat tohumlarını saçmak ve basit nizalar neticesi kanlı olaylar meydana getirmek için fırsat kollar. Şeytanın bu faaliyetini engelleyen en büyük silah güzel konuşmaktır. Düşmanlarla güzel konuşmak ise adavet alevini söndürür ve hiddeti frenler. En azından, düşmanlığın artmasına ve şerrin yayılmasına engel olur.
وَلَا
تَسْتَوِى
الْحَسَنَةُ
وَلَا
السَّيِّئَةُاِدْفَعْ
بِالَّتى
هِىَ
اَحْسَنُ
فَاِذَا
الَّذى
بَيْنَكَ
وَبَيْنَهُ
عَدَاوَةٌ
كَاَنَّهُ
وَلِىٌّ
حَميمٌ "Ne (her) iyilik ne de (her) kötülük bir olmaz, sen (kötülük için) en güzel (haslet ne ise) onunla önle. O zaman (görmürsün ki) seninle arasında düşmanlık bulunan kimse bile sanki yakın dost (un olmuş) tur".[\[13\]](#) Her meslekteki insanları yumuşak ve güzel konuşmaya alıştırmak maksadıyla Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurur: "İnsanları mallarınızla râzı edemezsiniz, fakat güler yüz ve iyi ahlâkla memnun etmeye çalışırsınız."[\[14\]](#) İffetli fakirlik, hayasız zenginlik ve cömertlikten yeğdir. قَوْلٌ
مَعْرُوفٌ
وَمَغْفِرَةٌخَيْرٌمِنْ
صَدَقَةٍ
يَتْبَعُهَا
اَذًى
وَاللّهُ
غَنِىٌّ
حَليمٌ "İyi (güzel ve tatlı) bir söz, bir ayıp örtme, ardından eziyet gelen bir sadakadan hayırlıdır. Allah (c.c.) (kulların sadakalarından) müstağnidir, halimdir”. [\[15\]](#) Güzel söz, sahibini Allah (c.c.) rızasına kavuşturan, nimet içinde bırakan, fazilet ve iyilik nev'inden bir haslettir. Enes (r.a.) anlatıyor: "Bir adam Resulullah (sav)'e Beni cennete koyacak bir amelden

haber ver, dedi. Resulullah (sav): "Taam yedir, selâmı yay, insanlar uykuda iken sen geceleyin namaz kıl. Emniyetle cennete girersin"[\[16\]](#) buyurdu. Allah (cc.) diğ&er din mensubu insanlarla da yumuşak, tatlı ve nezaket ölçüleri içerisinde tartışmamızı emretmiştir: وَلَاتُجَادِلُوااَهْلَالْكِتَابِاِلَّابِالَّتىهِىَاَحْسَنُاِلَّاالَّذينَظَلَمُوامِنْهُمْوَقُولُواامَنَّابِالَّذىاُنْزِلَاِلَيْنَاوَاُنْزِلَاِلَيْكُمْوَاِلهُنَاوَاِلهُكُمْوَاحِدٌوَنَحْنُلَهُمُسْلِمُونَ“İçlerinden zulüm edenler müstesna olmak üzere, ehl-i kitap ile en güzel (şekilden) başka bir suretle mücadele etmeyin.”[\[17\]](#) Büyük insanlar, her sınıftan olan kişilerle davranışlarında kendilerinden naö bir kelimenin çıkmamasına dikkat eder, değerlerini bayağı insanlarla düşürmemeye gayret gösterirler. Mâlik (r.a.) Yahya bin Sa'd (ra)'dan şunu rivayet eder: "İsa (as) yolda duran bir domuza "Allah rahatlık versin dedi. Yanındakiler: "Sen bir domuza mı söylüyorsun?" dediler. İsa (a.s): "Ben dilimi, kötülüğüsöylememeye alıştıyorum" dedi. Bazı kişiler, ar duymaz bir yüz, kötülükten haya etmez bir huy, başkasına kötülük yapmaktan çekinmeyen bir ahlâk ve mürüvvet kaidelerini tanımayan bir hayatı yaşarlar. Onlar bilgisiz ve edepsiz nefislerini tatmin etmek için hiç bir usul ve kaideyi dinlemeyip önlerine geleni yaparlar. Akıllı kişinin böyle sefih insanlarla uzun tartışmalara girişmesi uygun düşmez. Çünkü bunların naö hareketler yapmasına sebep olur ki, bu büyük bir fitnedir. Böyle kişilerin şerrini önlemek vaciptir. Onun için İslam, sefihlerle olan müderati (onları idare etmeyi) câz görüştür. Câhilin biri Resulullah (s.a.v.)'ın evine girmek istedi. Resulullah (s.a.v.) güzellikle engellemeye çalıştı. Çünkü böyle kişilere karşı en güzel metod, onlara hilm ile davranmaktır. Şayet Resulullah (s.a.v.) onu rencide edecek harekette bulunsaydı, belki ondan Resulullah (s.a.v.)'ın zatına uygun düşmeye bazı naö kelimeler sadır olurdu. Aişe (r.anha.) anlatıyor: "Adamın biri

Resulullah (s.a.v.)'den yanına gelmek için izin istedi. O gelmeden Resulullah (s.a.v.) "O, kavminin en kötü insanıdır, dedi. İçeri girince de ona güler yüz ve yumuşak davrandı. Resulullah (s.a.v.)'ın hanımı Aişe (r.anha.) "Ey Allah'ın Resulü; İlk on a şöyle dedin, yanına gidince de yumuşak ve güler yüzle davrandın, bu nasıl olur" dedi? Resulullah (s.a.v.): "Ey Aişe! Beni ne zaman kaba ve ahlâksız gördün ki? Kıyamet gününde Allah (c.c.) indinde insanların en kötüsü ahlâksızlığından korktukları için insanların kendisini terkettikleri kişidir"[18] buyurdu. Bu husus, tecrübelerin tasdik ettiği bir gerçektir. Çünkü ahlâklı bir insanın ahlâksız biriyle kendini küçük düşürmesi uygun olmaz. İnsan, her gördüğü câhili edeplendirmeye kalkışırsa bu hususta göreceği sıkıntı ve cefalarla baş edemeyip âciz kalacaktır. Kur'an böyle bir müdareti müminlerin ilk sıfatlarından kabul etmektedir. وَعِبَادُالرَّحْمنِالَّذينَيَم.ْشُونَعَلَىالْاَرْضِهَوْنًاوَاِذَاخَاطَبَهُمُالْجَاهِلُونَقَالُواسَلَامًا "O çok esirgeyen Allah (c.c.)'ın has kulları ki onlar, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürürler. Kendilerine beyinsizler hoşa gitmeyecek laflar attığı zaman 'selâm (ette)' deyip geçerler." [19] وَاِذَاسَمِعُوااللَّغْوَاَع.ْرَضُواعَنْهُوَقَالُوالَنَااَعْمَالُنَاوَلَكُمْاَعْمَالُكُمْسَلَامٌعَلَيْكُمْلَانَبْتَغِىالْجَاهِلينَ "Bunlar yaramaz lakırdıları işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve: Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir. Size selâm (olsun). Biz câhilleri aramayız dediler." [20] İnsan, bir-iki defa öfkesini yutabilir. Fakat üçüncü defa hiddetlenir. Mu'mine yaraşan, işin daha fazla kötüklerle neticelenmemesi için, daha fazla eziyetlere katlanmasıdır. Said bin Müseyyeb (r.a.) anlatıyor: "Resulullah (s.a.v.) ashâbı arasında oturuyor iken bir adam Ebu Bekir (r.a.)'e sataştı ve incitti. Ebu Bekir (r.a.) buna ses çıkarmadı. Üçüncü defa onu rahatsız edince Ebu Bekir

(r.a.) karşılık verdi. Bunun üzerine Resulullah (s.a.v.) oradan kalktı. Ebu Bekir (r.a.): Ey Allah'ın Resulü! Yoksa bende nahoş bir hareket mi görüldü? "Hayır öyle birşey olmadı. Ancak o adam sana eziyet verince gökten bir melek inip ona cevap veriyordu. Sen müdahale edince, melek gitti ve yerine şeytan geldi. Şeytanın bulunduğu yerde durmam bana yakışmaz"[21] dedi. Müdahale, kâinatı; kabullenmek demek değildir. Bu iki durum arasındaki fark şudur: Müdahale: Nefsin sahibini kâinatı; kabullenmek ise: Nefsin ahmaklığı, zillete boyun eğmesi, akıl ve ruhun sahibi kişilerin kabullenmeyeceği hususlara boyun eğmesidir. Kur'an akılsızlara karşı müdahale ederken, kâinatı; kabullenmek ise: Nefsin ahmaklığı, zillete boyun eğmeyi de kerih görür...

#1604;#1614;#1575;#1610;#1615;#1581;#1616;#1576;#1617;#1615;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1607;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1580;#1614;#1607;#1618;#1585;#1614;
#1576;#1616;#1575;#1604;#1587;#1617;#1615;#1608;#1569;#1616;
#1605;#1616;#1606;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1602;#1614;#1608;#1618;#1604;#1616;
#1575;#1616;#1604;#1617;#1614;#1575;#1605;#1614;#1606;#1618;
#1592;#1615;#1604;#1616;#1605;#1614;
#1608;#1614;#1603;#1614;#1575;#1606;#1614;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1607;#1615;
#1587;#1614;#1605;#1610;#1593;#1611;#1575;
#1593;#1614;#1604;#1610;#1605;#1611;#1575; (148)
#1575;#1616;#1606;#1618;
#1578;#1615;#1576;#1618;#1583;#1615;#1608;#1575;
#1582;#1614;#1610;#1618;#1585;#1611;#1575;#1575;#1614;#1608;#1618;
#1578;#1615;#1582;#1618;#1601;#1615;#1608;#1607;#1615;
#1575;#1614;#1608;#1618;
#1578;#1614;#1593;#1618;#1601;#1615;#1608;#1575;
#1593;#1614;#1606;#1618;#1587;#1615;#1608;#1569;#1613;
#1601;#1614;#1575;#1616;#1606;#1617;#1614;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1607;#1614;#1603;#1614;#1575;#1606;#1614;
#1593;#1614;#1601;#1615;#1608;#1617;#1611;#1575;
#1602;#1614;#1583;#1610;#1585;#1611;#1575; (149) "Allah, fena sâhibi; kabullenmesini sevmez. Ancak zulme uğrayanlar müdahale eder. Allah, herşeyi iştirak ve herşeyi bilicidir. Eğer hayırlı bir işi müdahale ederler yahut gizlerseniz veya size yapılan fenalığı bağışlarsanız şüphesiz ki Allah müdahale eder; ok bağışlayıcıdır. Her şeye kâinatıdır." [22] Konuşmanın abesten korunması müdahale, in, İslâm'ın aldığı tedbirlerden birisi de tartışmanın müdahale; ne müdahale; erek, haklı haksız durumlarda haram kılmasıdır. Müdahale; nkâinatı; tartışmada müdahale; yle durumlardır ki nefis, o durumlarda gaddarlaşır, karşısındakini ezmeye kalkışır, kendini haklı müdahale; ikarmak müdahale; in her müdahale; are ve metoda başvurur. Müdahale; yle zamanda kişi kendini müdahale; stâinatı; nkâinatı; ikarmayı, hakkı bulmaktan daha müdahale; nemli müdahale; râinatı; r. Müdahale; yle anlarda nefsanî; ve inatvari hareketler müdahale; ok müdahale; râinatı; lâinatı; r. Hakkın ortaya müdahale; ikması muhal olur. İslâm, müdahale; yle durumlardan nefret edip onları din ve fazilet müdahale; in tehlikeli müdahale; râinatı; r. Resulullah (s.a.v.) müdahale; yle buyurur: "Kim haklı olmadığı halde müdahale; cadeleyi terkederse kendisine cennetin yan kısmında

bir ev verilir. Kim haklı olduğu halde mücadeleyi terkederse kendisine cennetin ortasında bir ev verilir. Kim de ahlâkını düzeltirse cennetin en üst yerinde kendisine bir ev verilir."[\[23\]](#) Bazı kişiler, ¸enelerinin kuvvetli oluşundan istifade ederek âlim-câhil herkesle kargaşaya girişirler. Onların yanında, ¸ene ¸almak en büyük arzu olup böyle yapmaktan da hi¸bir zaman usanmazlar. Böyleleri iş başına gelirse ortalığı bozarlar. Dinde söz sahibi olurlarsa dinin tüm güzelliklerini tersine ¸evirip heybetini zâyi ederler. İslâm, ¸ok şiddetli bir şekilde bu gibi geveze ve başıboş kişilerle mücadele etmiştir. Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Allah'ın en fazla buğz ettiği kişiler, şiddetli bir şekilde düşmanlık besleyenlerdir."[\[24\]](#) "Hidayet üzere olan bir topluluk tartışmaya girmeden dalaletle düşmez"[\[25\]](#) Böyle kişilerin arzusu sadece lakırdı olduğu i¸in, konuştukları vakit hi¸bir hudut tanımazlar. Onlar sadece övünme ve gevezelik peşinde koşarlar. Mânâdan ziyâde, kelime süsüne önem verirler. Böyle bir kargaşa i¸inde herhangi bir hedef veya gâye aramak zordur... Bu aklanmışlardan birisi güzel bir kıyafet ile Resulullah'ın huzuruna gelir, Rasulullah (s.a.v) onunla her konuştuğunda o, Resulullah (s.a.v.)'den daha güzel bir bi¸imde konuşmaya zorlanırdı. Oradan ayrılınca Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: "Allah (c.c.) ineklerin ot yerken ağızlarını geveledikleri gibi insanlara karşı ağızlarını geveleyen bu ve bunun benzeri insanları sevmez. Allah (c.c.) onların ağız ve yüzlerini cehennemde evirip ¸evirecektir.”[\[26\]](#) Din, siyâset, ilim ve âdab sahalarındaki tartışmalara böyle edebiyat taslak¸ıları el atarsa siyâset, din ve âdab namına ne varsa hepsi fesada uğrar. İslâm âleminde meydana gelen sosyal yıkılmalar, fikhî sürtüşme ve bölünmeler, bölücü ceryanlar vs... Bunların hepsi, din ve hayatı konularda yapılan bu mel'unce tartışmaların neticesidirler. Tartışmanın delil, araştırma ve ilmi ¸alışmalarla alakası yok. Bir¸ok sahabeden şu hadis rivayet edilmiştir. "Biz dinî konuların birinde tartışırken Resulullah (s.a.v.) ¸ıkageldi. O güne kadar görümediği tarzda öfkeleni ve bizi azarlayarak şöyle dedi: "Ey ümmeti Muhammed! Yavaş olun ve kendinize gelin, sizden öncki ümmetleri bu gibi boş tartışmaları yok etmiştir. Tartışmaları terkedin. ¸ünkü onda hayır yoktur. Tartışmayı terkedin, ¸ünkü mü'min tartışmaz. Tartışmayın, ¸ünkü tartışmanın zararları a¸ık ve kesindir. Tartışmayın, ¸ünkü kişiye kötülük olarak tartışmacı olması yeter. Tartışmayın, ¸ünkü tartışan kimseye kıyamet gününde şefa'at etmem. Tartışmayın, ben tanışmayanlara, biri köşede biri ortada ve biri de en yüksekte olmak üzere cennette ü¸ köşk vermeyi ezerime alıyorum. (Bunların en yükseği haklı olduğu halde tartışmayı terkeden i¸indir.) Tartışmayın, ¸ünkü putlara tapmaktan sonra Rabbimin beni nehyettiği ilk şey tartışmadır."[\[27\]](#) ¸oğu insanların ballandıra ballandıra konuşup tartıştıkları toplantı yerleri vardır. Oysa İslâm, insanların ayıplarının araştırıldığı, haberlerin ters ¸evrilmek suretiyle aktarıldığı böyle oturma yerlerinde vakit öldüren tembelleri ve bu yerleri de sevmez. Güya bunlardan bazılarının harcayacakları kadar malı vardır. Bununla rahatlarını sağlama ve başkalarının işleriyle hayaller kurup oyalanmaya ¸alışırlar. وَيْلٌلِكُلِّهُمَزَةٍلُمَزَةٍ (1) اَلَّذىجَمَعَمَالًا

وَعَدَّدَهُ (2)
يَحْسَبُ
اَنَّ
مَالَهُ
اَخْلَدَهُ (3)
كَلَّا
لَيُنْبَذَنَّفِى
الْحُطَمَةِ (4)
"Veyl olsun, (insanları arkalarından çekiştiren) her ayıplayıcıya. Yüzlerine karşı dil uzatıcıya o ki; bir çok mal toplamış ve onu sayıp durmaktadır. Sanıyor ki onun malı kendisini (dünyada) ebedileştirecektir. Hayır... (Malı onu kurtarmaz)? Muhakkak ki o ateşe atılacaktır."[\[28\]](#) Asrımızda insanların kahvehane ve eğlence salonlarında oturmaları, çok yaygın bir mes'eledir. Bu husus çeşitli yönleriyle cemiyetleri musallat olmuş bir âfettir. Hiçbir meşru ihtiyaç olmadığı halde böyle yerler şehir ve köylerde çoğalmıştır. Hadiste şöyle denilmiştir: "Yollarda oturmaktan sakınınız." Ashab: "Ey Allah'ın Resulü konuşma ve diğer ihtiyaçlarımız için mutlaka oturmamız gerekiyor" dedi. Resulullah (s.a.v.): "Mutlaka otura çağımızda ısrar ediyorsanız, yolun hakkını veriniz:" buyurdu. Ashab- Ey Allah'ın Resulü yolun hakkı nedir? Resulullah (s.a.v.): "Gözleri günahlardan sakındırmak, yoldan eziyet veren şeyleri kaldırmak, selama karşılık vermek, iyiliği emir ve kötülükten sakındırmaktır"[\[29\]](#) buyurdu.

 [\[1\]](#) Rahman, 1-4 [\[2\]](#) Nisâ, 114 [\[3\]](#) Taberâni, [\[4\]](#) 1. Ebu Dünya [\[5\]](#) Ahmed, [\[6\]](#) Ahmed, R. Ehadis □□6084 [\[7\]](#) Tirmizi [\[8\]](#) Mü'minûn, 1-4 [\[9\]](#)

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)